

ZZg Nieuws

Zusterplein rond 1920

225 jaar zending vanuit Zeist

Als gevels konden praten

Muren

Muren om een huis,
bescherming tegen weer en wind.
Veiligheid.

Muren op een landsgrens,
bescherming tegen indringers.
Of tegen eigen angst?

Muren om je hart,
bescherming tegen buiten.
Te kwetsbaar?

Muren om je geloof,
zo is het en niet anders.
Bang het te verliezen?

We hebben kijkgaten nodig
en deuren die open kunnen.
Om zicht te houden op de ander
en die te kunnen ontmoeten.

Jeannet Kelholt

In Zeist kent iedereen het statige en eerbiedwaardige Slot en de ervoor liggende pleinen, het Zusterplein en het Broederplein. Bijzondere en historische locaties. Elk plein heeft een groot grasveld met hoge bomen eromheen en daarachter de rustieke gevels van de huizen.

De pleinen zijn de thuisbasis van de hernhutter zending vanuit Nederland, al 225 jaar lang. Op 28 mei 1793 werd het ZZg er opgericht door 34 broeders van de Broedergemeente. Zendingen gingen vanuit hier op weg, gesteund met gebed en met geld. Ze vertrokken vooral naar Suriname en Zuid-Afrika, toentertijd 'Coloniën van de Verenigde Nederlanden'.

Als de gevels van de Zeister Pleinen konden praten zouden ze veel te vertellen hebben. Verhalen over het dagelijks leven van de pleinbewoners, voor wie wonen, werken en geloven nauw verweven waren. Over de meisjesschool. Over de talloze gasten uit alle windstreken die er verbleven: zendingen op verlof, EBG'ers uit Suriname die theologie studeerden in Nederland, verpleegkundigen en artsen die zich voorbereiden op uitzending, bezoekers vanuit de wereldwijde Broedergemeente. Verhalen over het Zendingfeest dat al sinds 1794 gevierd wordt op de derde zaterdag van september, met honderden en in het verleden soms zelfs een paar duizend bezoekers.

Misschien hebben de gevels van de Pleinen ú ook gezien. Of misschien gaat dat nog gebeuren. Want u bent van harte welkom, in het ZZg-kantoor op Zusterplein 20. Bij het Zendingfeest (15 september a.s.) Bij Museum Het Hernhutter Huis, Lageweg 27, waar u ook moet zijn voor een rondleiding over de Pleinen. En in de Grote Kerkzaal, die dit jaar 250 jaar bestaat en een uitgebreid lezingen- en muziekprogramma aanbiedt. Zie www.grotekerkzaal250.nl

De gevels van de Zeister Pleinen blijven nog wel even staan, want die vallen onder Monumentenzorg. Wat achter die gevels gebeurt blijft ook: dagelijks leven, kerkelijk leven én zending.

Zeister Zendingsgenootschap

Jaargang 183 nr. 2 Zomer 2018

ZZg - Nieuws | 1

225 jaar. En nog altijd is er hernhutter zending. Niet meer op de manier waarop het destijds begon, met mensen die gedreven door hun diepe geloofsovertuiging alles achterlieten en zich begaven op een ongewisse reis naar een ver oord. Zij wisten niet of ze ooit zouden terugkeren. Ze wilden de bevrijdende boodschap van het evangelie delen met iedereen die ervoor open stond, in de verste uithoeken van de aarde. En medische zorg en onderwijs volgden: Woord én Daad. Hernhutter zending anno 2018 gaat op eigentijdse wijze. Lees over Bersaba in Suriname. En over de ZZg-225-viering in mei, met gasten uit Zuid-Afrika en Suriname.

Bersaba, nieuwe zending?!

"Ik ben Romana Plet, geboren en gotten op plantage La Prosperité in Suriname. Vanaf mijn jonge jaren bezoek ik de Broedergemeente in ons dorp Bersaba. Mijn vader en moeder waren actieve gemeenteleden. Mijn vader heeft gedurende zijn hele leven de Heer gediend, vanaf zijn 17e jaar. Hij bekleedde de functie van hoofdlieder en voorlezer in de kerk."

Romana is 51 jaar en moeder van drie kinderen. Ze heeft het geloof aan hen weten door te geven en haar kleinkinderen zitten op de zondagschool. Het klinkt als een doorsnee verhaal, maar dat is het niet. De EBG-gemeente in Bersaba, gesticht in 1858, was namelijk lange tijd in verval, net als het kerkgebouw dat nu met hulp van het ZZg opgeknapt wordt. Jarelang waren er geen kerkdiensten wegens gebrek aan voorgangers. Pas vanaf 2013 komt het kerkelijk leven weer tot bloei, als Cornelly Pinas voorganger wordt. Romana: *"De kerkdiensten zijn belangrijk voor ons, omdat wij jaren daarvan verstoken waren. Velen zochten hun heil toen in andere zaken die niet altijd goed te noemen zijn. Nu worden normen en waarden weer aan de kinderen*

Foto: ZZg

Foto: Manschot Grafimedia

225 jaar ZZg

Foto: ZZg

bijgebracht tijdens de zondagschool en andere kerkactiviteiten. Dit alles heeft een positieve invloed op de mensen."

De 'zaken die niet altijd goed te noemen zijn' duiden o.a. op Winti-bijeenkomsten*. Hoewel Winti in de Broedergemeente gezien wordt als tegenstrijdig aan het christelijk geloof lijkt er een grote aantrekkingskracht van uit te gaan. Een sterk sociaal leven vanuit de kerk kan goede bescherming bieden.

Als Juliette Pengel, 64 jaar en lid van de Oudstenraad in Bersaba, terugkijkt op de tijd voor het verval ziet ze een gemeenschap met samenhang, waar ook de school deel van uitmaakte.

"Mijn gaan naar de kerk is van kleins af. Ik wist niet anders: mijn grootmoeder nam ons mee. Vanzelfsprekend. Zij leerde ons veel over het geloof, liederen en versjes. Op de EBG-school kregen wij godsdienstonderwijs. De school stimuleerde de leerlingen ook om naar de kerk te gaan. Ik leidde een koor, bestaande uit een groep jongeren. Op hoogtijdagen traden wij in de kerk op. Bij de opstandingsdienst

liepen wij zingend door het dorp. Zo interesseerde ik jongeren om naar de kerk te komen."

Cornelly Pinas (foto) ging na een carrière als maatschappelijk werkster naar Bersaba, het dorp van haar vader. Doel: de gemeente nieuw leven inblazen. Cornelly zag mogelijkheden om de gemeenschap en ook de kerk opnieuw op te bouwen. Haar achtergrond als maatschappelijk werkster hielp wellicht. Maar vooral had ze geloof dat het kon. Precies zoals de zendelingen ooit. En net als zij start ze bij Jezus: *"De verkondiging van het evangelie is op de eerste plaats het geloof en de liefde van Christus aan de mensen bijbrengen. Naast de prediking kan dit door verschillende christelijke activiteiten te ontplooiën."* En daarna moet de Heilige Geest het werk doen.

Foto: ZZg

Bersaba, een moedgevend voorbeeld voor gemeenten, die soms denken dat het echt helemaal afgelopen is met de kerk.

* Winti: Afro-Surinaamse natuurgodsdiens

Zending 2018, een minisymposium.

Het is zaterdag 19 mei 2018. We zijn in de Kleine Zaal van de Broedergemeente in Zeist. Zo'n 80 mensen zijn bij elkaar gekomen om het 225-jarig jubileum van het ZZg te vieren. We noemen het een 'minisymposium'. We volgen de tijdlijn van 225 jaar Hernhut-ter zending vanuit Zeist en horen daarbij over Zending 1.0 en 2.0 (zie rechterkolom). Voor Zending 3.0 zijn twee gasten uitgenodigd: zr. Rosie Zamuel-Rotgans namens het Theologisch Seminarie (TS) van de Broedergemeente in Suriname en br. Karel August namens het TS in Zuid-Afrika. Met elkaar en met de aanwezigen gaan ze in gesprek over actuele vraagstukken binnen de wereldwijde Broedergemeente. Met name het onderwerp 'jeugd & jongeren binnen de kerk' blijkt gewild.

Zr. Rosie reageert vanuit de Surinaamse context: "Veel jongeren trekken weg uit de Broedergemeente en gaan naar de Volle Evangeliegemeente of de Pinkstergemeente. Ze missen de persoonlijke band die hun ouders, grootouders

en overgrootouders wel hadden, met hun kerk maar vooral met Christus zelf. Daarnaast is de verouderde liturgie niet meer aan jongeren besteed. Wanneer er een preek over je heen komt die je niet begrijpt, die je niets zegt, en er worden liederen gezongen met ouderwetse muziek, dan vind je er niets aan. Dus word je aangetrokken door andere stromingen die je, soms letterlijk, in beweging brengen en houden. Dat moeten wij gaan heruitvinden: de beleving."

Br. Karel herkent dit beeld in Zuid-Afrika en vult aan: "Zoals op veel plekken hebben we ook bij ons te maken met secularisatie. Door de komst van moderne media zoals internet, merken we dat jongeren steeds meer vervreemd raken van de kerk. Ze vinden andere manieren om zichzelf te 'onderwijzen'. Die beweging, dat jeugd en jongeren zich laten 'entertainen' door de wereld, heeft de kerk hard geraakt. Een tip: haal jongeren in je besturen. Laat ze meedenken en beslissen."

Een eenduidig antwoord wordt deze middag niet gegeven, maar het gesprek is goed op gang en raakt ook winti, gebedsgenezing en contacten met andere godsdiensten aan. En dat is precies waar het om gaat bij Zending 3.0. Het ZZg wil zorgen dat de wereldwijde kerk kan uitwisselen in verhalen, gedachten en inspiratie vanuit de Hernhutter context. En dat kan ook voor andere gelovigen interessant zijn. Zr. Rosie merkt op: "Je moet een

raam of deur vinden in de godsdienst van de ander, dan kun je praten." Het minisymposium blijkt een goede gelegenheid om de toekomstvisie van het ZZg inzichtelijk te maken. De steun zoals we die gewend zijn te geven, zal echt niet in één keer stoppen. Maar dat die af zal nemen en dat het ZZg zich tegelijkertijd de komende jaren sterker zal richten op uitwisseling en wederzijdse inspiratie staat vast.

Zending 1.0, 2.0 en 3.0

Het begint in de 18e eeuw met het Woord dat van Herrnhut wordt gebracht naar verre, overzeese landen waar het nog niet was gehoord. In Suriname bijvoorbeeld. Zending 1.0.

Dan een grote sprong in de tijd, naar de periode 1950-1980. De Broedergemeente in Suriname is inmiddels een zelfstandige kerk. Via het ZZg worden veel mensen vanuit Nederland naar Suriname uitgezonden, werkend in gezondheidszorg, onderwijs, landbouw, kerk of bestuur. De rol van het ZZg is assisterend en financieel ondersteunend. Zending 2.0.

Anno 2018 stuurt het ZZg geen zendingen meer uit en de financiële steun aan kerken en hun projecten kan beetje bij beetje kleiner worden, want die is lang niet meer zo hard nodig als voorheen. Maar als geld minder belangrijk wordt, wat hebben we dan nog aan elkaar?

Het antwoord op die vraag ligt in Zending 3.0, waarbij het in de kern gaat over uitwisseling. Tussen verschillende culturele contexten. Tussen kerken van de Broedergemeente wereldwijd. Tussen gelovigen wereldwijd. Het ZZg wil daarbij graag faciliterend zijn: aan de zijlijn staan en luisteren waar men het over wil hebben. Zorgen dat het gesprek op gang komt. Wanneer je met mensen uit diverse hoeken van de wereld naar dezelfde vraag kijkt, krijg je meer en verschillende inzichten. Dat is leerzaam en inspirerend, over en weer.

Honduras (18.023)

Radiostilte voorbij?

Hoe bereik je inheemse bevolkingsgroepen in ver afgelegen gebieden? Per radio! De Broedergemeente in Honduras gebruikt de radio om het evangelie te verkondigen en om de mensen te informeren over onderwijs, gezondheidszorg en sociale zaken. De radio-installatie is beschadigd geraakt door de vele stroomstoringen in het gebied. Reparatie (door technici die van ver moeten komen) en o.a. een nieuwe, betere accu kosten € 4.400.

Het ZZg draagt € 1.300 bij. Helpt u mee om het radiocontact te herstellen?

Caraiïbisch Gebied (18.014)

Theologische boeken voor de Antillen

Op Curacao, Aruba, St. Maarten zijn kleine Broedergemeenten. Ze hebben nog geen eigen voorgangers, maar werken daar wel naar toe. Op Aruba wordt binnenkort de eerste voorganger (diaconus) ingezegend. Met externe hulp worden lokale kerkelijk werkers getraind en toegerust om geleidelijk aan het werk van een voorganger zelfstandig uit te voeren. Voor die trainingen zijn theologische studieboeken nodig. Het ZZg helpt om die aan te schaffen. Zelf betalen de gemeenten 25%.

Doet u mee bij de financiering van de overige € 3.750?

Suriname (17.052)

Vernieuwing godsdienstonderwijs

De Stichting Onderwijs wil de kinderen op de 65 hernhutter scholen in Suriname graag op een frisse, positieve manier in contact brengen met de wereld van kerk en geloof. Dat betekent vernieuwing van de inhoud van het godsdienstonderwijs en het ontwikkelen van materialen en een lesmethode. Elke school krijgt een leskist met daarin twee kinderbijbels, wandkaarten, schoolplaten, cd's, dvd, spelletjes en handleidingen voor alle leerjaren. Daarnaast zijn leerlingenboeken nodig en training voor de schoolteams. Het ZZg levert hieraan een bijdrage van € 15.000.

Helpt u mee om het geloof dichter bij kinderen te brengen? € 3.500 is al ontvangen.

Foto: ZZg

Suriname (18.008)

Kerkrenovatie Bersaba

Bersaba is een oude plantage van de Broedergemeente waar al in 1858 een gemeente werd gesticht, dus nog in de tijd van de slavernij. Het was een zendingspost in een gebied waar geen andere kerken aanwezig waren. Na jarenlang verval is er nu sprake van echte opleving van de Bersaba-gemeente

(zie pag. 2). Die bestaat dit jaar 160 jaar en men wil graag het kerkgebouw renoveren. Het ZZg stelt in deze bijzondere situatie € 4.000 beschikbaar als bemoediging, zodat de kerk een begin kan maken met het onderhoud en daarvoor de spirit vindt zelf de rest bij elkaar te brengen. *Bemoedigt u mee?*

Foto: Katinka Reintjes

Suriname (18.013) **Zonnepanelen op schooldak**

In het dorp Botopasi, aan de Boven-Surinamerivier, wil men voor de school energie gaan opwekken met zonnepanelen. Dan kan de vervuulende en lawaai-erige dorpsgenerator uit, die soms wekenlang stilstaat door gebrek aan brandstof. De overheid stelt daar helaas tegenwoordig te weinig geld voor beschikbaar. De duurzame stroom is vooralsnog bestemd voor licht, airco, ventilator en computers, in de bibliotheek, twee klaslokalen en het schoolkantoor. Daarmee komt ook gebruik van moderne media door de leerlingen dichterbij, maar die stap moet samen met de Stichting Onderwijs van de EBGs gezet worden. Samen met de Cooperatieve Windenergievereniging Meerwind in Haarlemmermeer financiert het ZZg de panelen. Van de benodigde € 10.000 is al € 6.000 toegezegd. Nog € 4.000 te gaan. *Geeft u voor 40 of 400 euro zonne-energie?*

Foto: Kilangala Mission

Tanzania (18.012)

Grace students / genade-studenten

Dit is Lucy Mwakapola uit Tanzania. Vorige zomer schreven we dat ze zo intens blij was dat ze mocht leren naaien in Kilangala. Ze had namelijk nooit gedacht een vak te zullen leren. Na het overlijden van haar vader in 2012 kon ze niet meer naar school en moest ze maar wachten tot ze zou gaan trouwen. Het aanbod van de Kilangala missiepost en het ZZg (een gratis vakopleiding + kost en inwoning voor tien gemotiveerde jongeren uit heel arme families) greep Lucy met beide handen aan. Wat een kans! Wat een genade! Inmiddels zit Lucy in het tweede jaar en ze doet het prima. De jurk op de foto heeft ze zelf gemaakt! Lucy en de negen andere 'genade-studenten' zullen na hun opleiding in staat zijn hun eigen boterham te verdienen en hun familie te onderhouden. En dat voor maar € 250 per student per jaar, € 2.500 voor alle tien.

Met € 50 van 5 mensen is Lucy's schooljaar al betaald. Maar elk bedrag is welkom. Doet u mee?

Suriname (17.054) **De voorschool geeft voorsprong**

Negen voorscholen telt het Surinaamse binnenland al, in Marowijne (3), in het Brokopondogebied (5) en in Nieuw Aurora (1). En op al die plaatsen merken ouders en leerkrachten dat peuters er baat bij hebben om al vroeg met de Nederlandse taal in aanraking te komen. Het geeft de kinderen een betere start op de basisschool, want zij begrijpen de juf tenminste als die een vraag stelt. De voorscholen zijn dus succesvol. Maar de financiering is een zwak punt. De ouderbijdrage kan niet hoog zijn, want anders is het voor veel ouders onbetaalbaar. De overheid geeft nog geen subsidie. Het ZZg draagt ongeveer € 5000 per locatie bij, voor spel- en leermiddelen, training en een bescheiden vergoeding voor de juffen. Tot slot een anekdote uit Brokopondo: Peuter Jeremy mocht met zijn moeder in de vakantie naar de stad. Op een wandeling in de binnenstad probeerde zijn moeder een paar meters voor het zebrapad de straat over te steken. Dit veroorzaakte een protest van haar zoon, die erop stond dat zij bij het zebrapad zouden oversteken. Ze realiseerde zich toen: ... de peuterschool ... thema verkeer ...

Foto: Katinka Reintgen

Foto: F. Walch

Zambia (17.058)

Werk aan de winkel!

In een arme buitenwijk van de stad Ndola wil de kerk graag arme vrouwen met kinderen helpen aan een beetje inkomen (€ 1 per dag is al mooi). Dan kunnen zij hun kinderen genoeg te eten geven en ook naar school laten gaan, iets wat nu vaak niet lukt. Een van de hiervoor zes geselecteerde vrouwen is Rachel Kasenge (52) die zorgt voor tien kinderen, waaronder haar eigen kleinkinderen. Een winkel (van steen, met een golfplaatdak) met ontmoetingsplek is heel geschikt om samen te runnen. De vrouwen zullen worden getraind in boekhouden en marketing. Het ZZg financiert de bouw en de inrichting van de winkel en zorgt voor startkapitaal voor de eerste voorraden en de eerste salarissen. In totaal is er € 7.000 nodig en daarvan moeten de vrouwen zelf elk € 70 inleggen. Dat maakt dat ze er heel serieus mee omgaan.

Draagt u een steentje bij? Ook € 70?

Suriname (18.002)

Doorgangshuis Medische Zending

Zwangere vrouwen uit het binnenland worden bij complicaties doorgestuurd naar Paramaribo, waar specialistische zorg voorhanden is. Vaak moeten zij meerdere weken onder medisch toezicht blijven en dat is een probleem. Want waar moeten ze heen in die tijd? Familie is vaak te klein behuist en zelf betalen voor onderdak en voedsel is voor de meesten onmogelijk. Een oplossing is de Zinzendorferberg, in het centrum van Paramaribo. Daar is toezicht en de locatie ligt gunstig t.o.v. de ziekenhuizen. De Medische Zending (MZ) financiert alle vervoerskosten. Het ZZg neemt een deel van de verblijfs- en voedingskosten op zich. Naar schatting zal het per jaar gaan om tien zwangere vrouwen + begeleider die 12-24 weken moeten blijven.

€ 16.000 is nodig en dat is de prijs zeker waard als daardoor minder moeders en hun ongeboren kinderen sterven. € 4.000 is al toegezegd. Doet u ook mee?

Foto: ZZg

Suriname (18.005)

Medicijnen bijna op

De Medische Zending, verantwoordelijk voor de gezondheidszorg in het binnenland, zit financieel klem. De overheid betaalt al enkele jaren lang subsidies slechts gedeeltelijk en veel te laat uit. Het levert de Medische Zending grote problemen op. De leverancier van medicijnen stopte met aanleveren vanwege te grote betalingsachterstand. Het magazijn in Paramaribo werd steeds leger en de medische posten in het binnenland konden niet meer voldoende bevoorrad worden. Geen pillen meer tegen hoge bloeddruk en diabetes, geen ijzertabletten en foliumzuur. Wie zijn er de dupe van? De mensen in het binnenland.

Dat het ZZg de gaten van de overheid moet opvullen is niet goed, maar we kunnen de mensen in het binnenland toch niet laten vallen? Daarom gaf het ZZg de Medische Zending € 20.000 om de rekeningen te betalen en nieuwe medicijnen te bestellen.

Financiert u een paar pillen?

Lees op www.zzg.nl/medicijnen-mz het verhaal van journaliste Erna Aviankoi over deze situatie.

Zuid-Afrika (17.056)

Opleiding nieuwe predikanten

Studenten uit arme delen van Zuid-Afrika zijn zeer welkom bij de Theologische Opleidingen van de Broedergemeente in Kaapstad, maar vaak kunnen ze hun opleidingskosten niet volledig betalen. Het Seminarie zit financieel zelf ook krap en deed een beroep op het ZZg. Daardoor kunnen nu 11 studenten (meest vrouwen) verder met hun vierjarige domineesopleiding.

Een van de studenten, de 29-jarige Ntandazo Skonje uit Kwazulu-Natal, vertelt wat hij daar leert: "Ik dacht altijd dat we alleen over de bijbel zouden leren, maar ik leer zoveel meer. De rijke geschiedenis van onze kerk, discipline in mijn persoonlijk leven; verbreding van mijn wereldbeeld. Deze opleiding heeft mijn leven positief veranderd." Na twee stagejaren kan de Zuid-Afrikaanse Broedergemeente dan straks beschikken over nieuwe geïnspireerde voorgangers. Naast hun theologische arbeid zullen ze zich ook bezighouden met ontwikkelingswerk in stadswijken en dorpsgemeenschappen. Inderdaad, Woord én Daad.

Het ZZg helpt het Moravian Theological Centre met € 7.000. Investeert u ook mee in nieuwe dominees?

2017 in vogelvlucht

Het jaar 2017 was het tweede jaar van het ZZg-beleidsplan 2016-2020. Zoals we al eerder schreven werken we aan geleidelijke bijstelling van de koers van het ZZg, noodzakelijk om adequaat te kunnen reageren op veranderende externe omstandigheden.

Onze subsidieverstrekking voor diaconale hulp en ontwikkelingssamenwerking komt langzamerhand minder centraal te staan. Het ZZg vergeet zijn bestaansrecht - omzien naar de mens in nood - niet, maar merkt dat de noodzaak om maatschappelijke projecten overzee te ondersteunen langzaam minder wordt. Tegelijkertijd wordt het moeilijker om daarvoor in eigen land te werven. Veel trouwe donateurs zijn op hoge leeftijd en ontvallen ons. Sommige van hen laten een laatste gift na -zo ook in 2017- en daarvoor zijn wij hen zeer dankbaar.

Op zoek naar nieuwe inkomsten

Minder donateurs betekent dat we als organisatie op zoek moeten naar aanvullende inkomsten. Het ZZg-bestuur is intensief bezig met het uitwerken en toetsen van mogelijkheden voor nieuwe inkomsten. Twee 'pilot-projecten' zijn gestart in 2017: de bouw van een woning in Paramaribo-Noord, met als doel die met winst te verkopen. En onderzoek naar de ontwikkelingsmogelijkheden van plantage Misgunst in Saramacca, om deze samen met de Broedergemeente in Suriname tot ontwikkeling te brengen. Het is niet eenvoudig, maar het ZZg-bestuur wil hiermee doorgaan om een gezonde financiële toekomst van het ZZg te garanderen.

Hernieuwde zending

In eigen land werkt het ZZg aan het versterken van de band met de Nederlandse Broedergemeenten. Overzee is er groeiende ZZg-aandacht voor het zendingswerk van de Broedergemeenten daar en voor de opbouw van hun kerk en gemeenten. Theologische opleidingen zijn daarvoor een belangrijk middel. Het leggen van verbindingen binnen de wereldwijde Broedergemeente, met Suriname in het bijzonder, is een nieuw aspect.

Het werk van het ZZg is verdeeld in de werkvelden Woord, Daad, Relaties/Verbinding en Financiën. Wat gebeurde er zoal in 2017?

Woord

- Het ZZg was te gast bij de driejaarlijkse synode van de EBG Suriname.
- De samenwerking met en de ondersteuning van het werk van de Broedergemeente in Suriname kreeg in 2017 minder invulling dan verwacht. Die met de CAS eilanden (Curaçao, Aruba, Sint-Maarten) werd juist sterker.
- Broedergemeenten in Suriname, Tanzania, Congo, Malawi en Zuid-Afrika kregen subsidies voor kerkopbouw en theologische opleidingen.
- De Stichting Onderwijs der EBGs kreeg een bijdrage voor de vernieuwing van het godsdienstonderwijs op hun scholen.
- Het ZZg droeg bij aan de grote zendingconferentie van de wereldwijde Broedergemeente in Zuid-Afrika, november 2017.

Huize Albertine (Suriname) - foto: R. Dors

Daad

- Het ZZg ondersteunde het diaconale en maatschappelijke werk van de Broedergemeente en daarmee verbonden organisaties. Doel is de situatie te verbeteren van de zwakkeren in de samenleving, met name in Suriname en Tanzania.
- In Suriname hielpen we twee in nood verkerende verzorgingstehuizen van de Broedergemeente.
- De Medische Zending kreeg steun om een medicijntekort in het binnenland te voorkomen, en steun voor de opleiding van nieuwe gezondheidszorgassistenten.
- Ook waren er subsidies voor diaconaal werk, voorscholen en vaktrainingen.
- In Tanzania kreeg de Broedergemeente steun voor hun zorg voor weeskinderen.
- De missieposten Kilangala en Kantembo ontvingen steun voor hun medisch werk, vakopleidingen en de opvang van baby's.

Weeskinderenproject (Tanzania) - foto: Anina Koch

Star Mountain (Palestijnse Gebieden) - foto: ZZg

- Er waren subsidies voor noodhulp in Malawi en Sint-Maarten, een kippenproject in Malawi, een winkeltje in Zambia en voor de zorg voor kinderen met een beperking in de Palestijnse Gebieden en in Zuid-Afrika.

Relaties/Verbinding

- Het ZZg zette zich in voor het versterken van de banden tussen de Broedergemeenten in Nederland en die elders in de wereld, in het bijzonder in Suriname. Het gaat o.a. om geloofsverdieping. Het ZZg wil een 'Window on the Moravian world' zijn voor de mensen in Nederland en het besef versterken dat de kerk onderdeel is van een grotere, wereldwijde kerk die uit de zending is voortgekomen.
- Het bijwonen van de grote zendingsconferentie in Zuid-Afrika was een bijzondere gebeurtenis: een boeiend intercultureel gesprek over zending. Het ZZg slaagde erin om de conferentie dichterbij mensen in Nederland te brengen, onder meer door de inzet van sociale media.

Financiën

De inkomsten van het ZZg volgden in 2017 de dalende lijn van de afgelopen jaren door vergrijzing en overlijden van trouwe donateurs. Daarom was er dit jaar extra aandacht voor de fondsenwerving en voor het ontwikkelen van andere, aanvullende inkomstenbronnen.

Zendingsconferentie in Zuid-Afrika

Foto: ZZg

Het was een internationale en vooral interculturele bijeenkomst van zo'n 200 leden van de wereldwijde Broedergemeente die samenkwamen om te praten over Zending. De verbindende rol van het ZZg kreeg gestalte door live ontbijtshows op Facebook, dagelijkse reportages op de website, en op YouTube interviews met de deelnemers over zending. Dat maakte veel los op de conferentie zelf én bij de thuisblijvers: men vond het een goede en slimme aanpak om het begrip 'zending' concreet te maken. Ook leidde het tot contact met het theologisch opleidingscentrum van de Broedergemeente van Zuid-Afrika, dat in 2018 financiële steun krijgt.

De totale inkomsten van 2017 deden uiteindelijk niet onder voor die van 2016. De dalende inkomsten vanuit levende donateurs werden gelukkig gecompenseerd door hogere inkomsten uit nalatenschappen; die waren aanmerkelijk hoger dan verwacht. Ook de beleggingsresultaten waren aanzienlijk hoger dan begroot.

Toekomst

Het ZZg ziet voor de toekomst risico's en kansen. Het is goed om rekening te houden met de mogelijkheid dat het ZZg in de toekomst kleiner wordt, met minder geld, minder menskracht en een kleiner aanbod aan diensten. De vernieuwde zendingstaak van het ZZg is een hoopgevend perspectief. De rol van 'verbinder' en 'facilitator' in de wereldwijde Broedergemeente is belangrijk voor de toekomst.

Het volledige jaarverslag 2017 vindt u op www.zzg.nl/jaarverslag. Desgewenst sturen we het u toe. Vragen? Bel Douwe van Barneveld, (030) 692 7180.

Foto: ZZg

Enkele kerngetallen

Inkomsten geworven baten	€ 951.000
Besteed aan doelstellingen	€ 826.000
Besteed WOORD	€ 154.000
Besteed DAAD	€ 444.000
Besteed RELATIES/VERBINDING	€ 20.000
Aantal subsidiebeschikkingen	57
Besteed in Suriname	€ 285.000
Besteed in Tanzania	€ 159.000
Besteed in overige landen	€ 174.000
Kosten werving inkomsten	€ 155.000
Kosten beheer en administratie	€ 148.000
Medewerkers 2017	8 / 5,2 fte

Welkom op het Zendingsfeest

Misschien komt u er elk jaar, misschien bent u er nog nooit geweest. Hoe dan ook, u bent welkom op zaterdag 15 september in Zeist, bij het jaarlijkse Zendingsfeest van het ZZg en de hele Broedergemeente van Nederland.

Wat vindt u er? Een paar honderd mensen, een bijzondere sfeer, grote saamhorigheid, kraampjes met lekker eten, bazaarkoopjes, een zendingskerkdienst en workshops.

Het actiedoel is het 100-jarige kinderhuis Leliëndaal in Suriname, dat een opknappbeurt nodig heeft.

Komt u ook? Tussen 10.00 en 16.00 uur, op het Zusterplein in Zeist.

Foto: Manschot Grafimedia

Stand van zaken

Hoe staat het ervoor met het noodhulpproject op Sint-Maarten?

De vernietigende orkaan van september 2017 bracht veel teweeg in de kleine Broedergemeente op het eiland. Men deelde meermalen voedsel uit aan ongeveer 150 mensen (rijst, beschuit, geconserveerd vlees, vis in blik, water etc.) vanuit diaconaal geld en uit eigen zak. Nu nog krijgen 10 families/eenoudergezinnen die hun baan en inkomen kwijt zijn of waar de nood hoog is, maandelijks een waardebon van € 100 voor voedsel en goederen. Kerkleden vingen mensen op die zonder woning kwamen te zitten. En er is veel pastorale zorg verleend. Het kerkgebouw liep wel schade op, maar is nu weer redelijk gebruiksklaar. Men wil ramen en deuren 'hurricane-proof' gaan maken, want orkanen zullen blijven komen. De speciale 'shutters' die daarvoor nodig zijn, zijn erg duur. Het ZZg kon tot dusverre € 9.000 beschikbaar stellen, voor noodhulp en shutters. De Broedergemeente van Zeist startte een speciale wijnactie om Sint-Maarten te helpen.

Het ZZg helpt dit faciliteren, zie www.zzg.nl/wijn

Foto: ZZg

Projecten en Wereldnieuws

Soms raken projecten ineens aan nieuws zoals we dat kennen van de krant en de tv. Zo kregen we bericht dat in het gebied in Congo waar we vorig jaar een motorfiets financierden voor de dominee die contact houdt met Pygmeeëngroepen, de bevolking tot twee keer toe moest vluchten voor rebellen. De Pygmeeën vluchtten diep het oerwoud in. Bijzonder is dat de dominee ook in die tijd met hen in contact wist te blijven! Pas toen de rebellen teruggedrongen waren kon iedereen weer naar huis.

Het was lastig voor de Deense Broedergemeente om geld voor de drie toegezegde motorfietsen naar Burundi te krijgen. De Burundese overheid profiteerde van de aanwezigheid van de grote internationale hulporganisaties door een speciaal belastingtarief van 30% te leggen op alle banktransfers in US dollars! Gelukkig lukte het deze 'war-tax' te vermijden, dankzij de kanalen van zendeling Knud Knudsen.

Het weeshuis in Congo waar ZZg een waterpijpleiding hielp financieren, kreeg ook te maken met rebellen. De kinderen en begeleiders moesten vluchten naar de stad. Toen ze na twee weken weer terug konden was het weeshuis leeggeroofd, en ook de school en de medische post van de Deense Broedergemeente. Triest. Het geld voor de waterleiding was gelukkig nog in Denemarken...

Foto: BDM, Denemarken

 #zeisterzendingsgenootschap

Zusterplein 20 3703 CB Zeist - tel. (030) 692 71 80 - info@zzg.nl - www.zzg.nl

Giften en donaties zijn welkom op banknr. NL74 RABO 03752 16936, t.n.v. ZZg, Zeist. Vermeld eventueel doel/projecttitel. BIC: RABONL2U. Een meeropbrengst voor een project besteedt het ZZg aan soortgelijke projecten. Een gift per acceptgiro toch bestemmen voor een specifiek project? Laat het ons weten.

Minder post ontvangen? Bel ons of kijk op: www.zzg.nl/mijn-zzg

Eindredactie: Jeannet Kelholt - Vormgeving: Manschot Grafimedia - Drukwerk: AD/Mercurius

